

ХОЧЕШ ЗМІНИТИ СВІТ? ПОЧИНАЙ ЗМІНИ З СЕБЕ! РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТУ «ЗБЕРЕЖЕМО ДОВКІЛЛЯ РАЗОМ!»

Діяльність за проєктом почалася з розробки концепції освітнього курсу «Збережемо довкілля разом». Основна ідея концепції: хочеш змінити світ – починай зміни з себе. Тому всі теми та уроки курсу мала пронизувати думка, що твоє майбутнє залежить від того, що ти робиш (або не робиш) сьогодні.

На основі розроблених концепції освітнього курсу і технічного завдання на створення навчального модулю онлайн-платформи ми визначили обсяги робіт, сформували пакети конкурсної документації та провели низку тендерів, що дало змогу відібрати підрядників.

А далі почалася активна робота, яка передбачала виконання трьох основних завдань, а саме:

- 1) створення навчально-методичного забезпечення освітнього курсу «Збережемо довкілля разом» для 4-го класу закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) й оновлення модулю онлайн-платформи для розміщення матеріалів курсу;
- 2) розроблення та оприлюднення інформаційних повідомлень і тематичних статей щодо ключових питань охорони навколишнього середовища та запобігання зміні клімату;
- 3) організаційна підготовка пілотного впровадження нового освітнього курсу у ЗЗСО Донеччини та Луганщини.

Перше завдання успішно виконано: програма та посібник до освітнього курсу «Збережемо довкілля разом» для 4-го класу ЗЗСО розроблені. Головні герої Катруся і Тарасик Господарі разом з казковими друзями-чарівниками Домовичком, Теплинкою, Краплинкою, Енергійком, Лісовичком та Повітрулею мандрують у майбутнє планети Земля, яке жахає підвищенням температури, забрудненням води, ґрунту, лісів, повітря, виглядом виснажених хворобами людей. Діти дізнаються від чарівників, що потрібно робити для запобігання такого сценарію майбутнього. Вони збирають команду з однодумців, щоб разом захищати довкілля та клімат, усвідомлюючи, що починати зміни треба з себе.

Розміщення навчально-методичного забезпечення цього інноваційного курсу на безкоштовній онлайн-платформі дає можливість вивчати його у зручний час і незалежно від локації користувачів, їхнього віку, статі, соціального статусу тощо, таким чином сприяючи підвищенню екологічних компетентностей та вихованню дбайливого ставлення до споживання ресурсів як здобувачів освіти на сході України (на першому пілотному етапі), так і всієї країни (у найближчій перспективі).

На виконання другого завдання ми провели інформаційно-просвітницьку кампанію у соціальних мережах (з охопленням цільової аудиторії — громад Донецької та Луганської областей), а також через онлайн-медіа з охопленням Бахмутської ТГ (міський портал 06274.com.ua), м. Краматорська (сайт «Східний проєкт», vr.donetsk.ua), Попаснянської ТГ (сайт popasnaya.city).

Підготовлено та розміщено шість статей, у т. ч. п'ять аналітичних, які актуалізують питання запобігання зміні клімату, пропагування екологічної поведінки та дружнього до довкілля стилю життя, пошуку альтернативних варіантів забезпечення енергоносіями

промислових підприємств та систем комунального тепlopостачання Донецької та Луганщини, запровадження сортування та роздільного збору сміття, енергозбереження на побутовому рівні, реалізації енергоефективних заходів у будинках.

Цільова аудиторія інформаційно-просвітницької кампанії – населення Донецької та Луганської областей. Проведена кампанія сприяє підвищенню обізнаності населення щодо екологічних та кліматичних загроз, організаційно-правових, технічних, фінансових та соціальних аспектів заміщення викопних видів палива (вугілля) на альтернативні джерела енергії, запровадження енергоефективних заходів. Відповідно посилюється підтримка населенням державних зусиль щодо «зеленого» та сталого енергетичного розвитку України, у т. ч. Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 р. (Постанова № 1024 Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 р.), поступової відмови від використання вугілля в енергетиці в рамках ініціативи Powering Past Coal Alliance (PPCA) (рішення Кліматичного саміту COP26 у Глазго від 03 листопада 2021 р.), Енергетичної стратегії України до 2035 року, державних, обласних та місцевих цільових екологічних програм та програм з підвищення енергетичної ефективності комунальної інфраструктури та житлового сектору.

Організаційна підтримка пілотного впровадження нового освітнього курсу у ЗЗСО Донецької та Луганщини в межах третього завдання через низку проведених координаційних та інформаційно-просвітницьких заходів забезпечила відбір для участі у проєкті 68 закладів освіти. Інтерес до опанування курсу виявили 55 шкіл Донецької та 13 – Луганщини, тобто зацікавлених ЗЗСО виявилось більше, ніж передбачено заявкою. Для освітян буде проведено онлайн-тренінг з методики викладання курсу «Збережемо довкілля разом».

Старт освітнього курсу передбачений у січні 2022 року. Під час навчання діти та батьки долучатимуться до виконання низки практичних завдань екологічного спрямування, братимуть участь в екологічних ініціативах та «зелених» заходах, усвідомлено збільшуючи коло ековолонтерів та людей з екодружною поведінкою у громадах шахтарського краю.

Основний вплив реалізації проєкту полягає у підвищенні поінформованості місцевих громад та усвідомленні жителями необхідності безпосередньої участі у вирішенні проблем збереження довкілля та запобігання зміні клімату. Це особливо важливо для найбільш вразливих територій, постраждалих від збройного конфлікту на сході України.

Оприлюднені інформаційні матеріали зацікавили здобувачів освіти, вчителів, батьків. Освітяни Добропільської, Покровської, Білозерської, Бахмутської, Краматорської, Маріупольської громад Донецької області; Старобільської, Рубіжанської, Сватівської, Сєверодонецької, Попаснянської, Лисичанської громад Луганської області телефонували, щоб дізнатися про умови участі у проєкті, розповідали про свої екологічні ініціативи, запитували інформацію щодо програми дистанційного навчання тощо.

За період 2022-2025 рр. планується залучити не менш ніж 1000 ЗЗСО зі всієї України до вивчення інноваційного освітнього курсу «Збережемо довкілля разом» з використанням онлайн-платформи дистанційного навчання energyschool.org.ua. Співфінансування реалізації проєкту здійснюється партнером IMP — енергетичною компанією ДТЕК (ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ»).

Під час реалізації проєкту не обійшлося без труднощів. Викликом стали обмежені часові рамки, бо графік виконання непростих заходів проєкту був досить амбітним.

Успішне виконання передбачених завдань забезпечили насамперед висококваліфіковані й компетентні фахівці з релевантним попереднім досвідом, які розробили навчально-методичне та програмне забезпечення освітнього курсу «Збережемо довкілля разом». Професійне управління проєктом та можливість залучати додаткових спеціалістів поза межами грантової підтримки (за рахунок співфінансування) дозволили виконати проєкт вчасно та із запланованим рівнем якості.

Нас надихають слова великого філософа Магатми Ганді: «Якщо ти хочеш зміни в майбутньому – стань цією зміною в сьогодні!»

Авторка: Сафіуліна К.Р., старша консультантка із залучення громадськості Інституту місцевого розвитку к.т.н., доцент

Для довідки

Статтю підготовлено у межах проєкту «Збережемо довкілля разом», який є переможцем національного конкурсу інновацій EastCode 2021, впроваджується ВБО «ІМР» за технічного адміністрування Center42 у межах Програми ООН з відновлення та розбудови миру та за фінансової підтримки урядів Данії, Швейцарії та Швеції.

Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені в цій статті, належать авторці і не обов'язково відбивають погляди ООН та урядів Данії, Швейцарії та Швеції.

Програму ООН з відновлення та розбудови миру реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Програму підтримують дванадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Посольство США в Україні, а також уряди Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.